

Revisorernas uppföljande granskning av
samverkan med socialtjänst samt förskola
respektive grundskola

4

2021VFN384

Datum
2021-09-21

Revisorernas uppföljande granskning av samverkan mellan socialtjänst samt förskola respektive grundskola

Förslag till beslut

Välståndsnämnden noterar informationen och godkänner av förvaltningen redovisade åtgärder.

Sammanfattning av ärendet

Revisionsbyrån PwC genomförde 2018, på uppdrag av kommunens revisorer, en granskning av samverkan mellan socialtjänst och förskola respektive grundskola. Granskningen syftade till att bedöma om kommunstyrelsen säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning av denna samverkan avseende barn och ungdomar som far eller riskerar att fara illa.

En uppföljande granskning gjordes i april 2020. Den syftade till att bedöma om kommunstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån tidigare identifierade brister och lämnade rekommendationer. Den uppföljande granskningen visade att revisionsrapporten om samverkan mellan socialtjänst samt förskola respektive grundskola inte hade behandlats politiskt. Inga åtgärder kopplade till granskningen hade beslutats. Den uppföljande granskningen visade också att förvaltningen ändå arbetat med förbättringsåtgärder utifrån granskningens rekommendationer.

Utifrån granskningens rekommendationer har förvaltningen vidtagit åtgärder; övergripande mål för samverkan har arbetats fram liksom mål för enskilda samverkansprojekt. VIS-gruppen (verksamhetschefer i samverkan) följer upp målen och samverkansprojekten. Rutiner kring avvikelshantering och samtycke finns i uppdaterade riktlinjer för SIP (samordnad individuell plan) som förvaltningen arbetar efter. Förvaltningen har efter revisionens granskning också via VIS-gruppen definierat befintliga samarbetsformer där syfte med varje enskilt projekt beskrivs och ansvariga tjänstepersoner utses.

Förvaltningen bedömer att den strukturerade samverkan som sker mellan sektorerna har tydliggjorts sedan den tidpunkt då granskningen

genomfördes. Förvaltningen bedömer att välfärdsnämnden behöver få regelbunden information om hur arbetet med samverkan fortskrider och rekommenderar att detta förs in i välfärdsnämndens årsplan.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 21 september 2021
- Revisionsrapport - Uppföljning av genomförda granskningar år 2018

Ärendet

Revisionsbyrån PwC genomförde 2018, på uppdrag av kommunens revisorer, en granskning av samverkan mellan socialtjänst och förskola respektive grundskola. Granskningen syftade till att bedöma om kommunstyrelsen säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning av denna samverkan avseende barn och ungdomar som far eller riskerar att fara illa.

Den sammanfattande bedömningen var att kommunstyrelsen i huvudsak tillsett en tillräcklig styrning av arbetet med barn och unga som far eller riskerar att fara illa. Samtidigt bedömdes att kommunstyrelsen kan utveckla sin styrning och uppföljning av samverkan kring denna målgrupp.

Följande rekommendationer lämnades till kommunstyrelsen:

- Tillse att det formuleras mål för samverkan i enlighet med Socialstyrelsens vägledning.
- Följa upp resultatet av dessa mål.
- Tillse att det utarbetas rutiner för dels hantering av brister i samverkan, dels hantering av samtycke.
- Tillse att ansvarsfördelningen mellan samverkansparterna dokumenteras.

Vid tidpunkten för granskningen var kommunstyrelsen enda nämnd med verksamhetsansvar i Härryda kommun. Från och med 2019 har välfärdsnämnden ansvar för utbildning, kultur och fritid samt socialtjänst och stöd och hjälp till individer och grupper. Välfärdsnämnden är även kommunens social- och arbetslöshetsnämnd. Från och med 2019 sker således rapportering kring beslutade åtgärder kopplade till den tidigare granskningen till välfärdsnämnden.

En uppföljande granskning gjordes i april 2020. Den uppföljande granskningen syftade till att bedöma om kommunstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån tidigare identifierade brister och lämnade rekommendationer.

Den uppföljande granskningen visade att revisionsrapporten om samverkan mellan socialtjänst samt förskola respektive grundskola inte hade behandlats politiskt. Inga åtgärder kopplade till granskningen hade beslutats.

Den uppföljande granskningen visade också att förvaltningen ändå arbetat med förbättringsåtgärder utifrån granskningens rekommendationer.

Åtgärder

Utifrån granskningens rekommendationer har förvaltningen vidtagit åtgärder: uppdraget för VIS-gruppen har tydliggjorts. Berörda professioner har genomgått SIP-utbildningar och handlingsplaner för olika områden har arbetats fram.

Tillse att det formuleras mål för samverkan i enlighet med Socialstyrelsens vägledning

VIS-gruppen har utarbetat följande övergripande mål för samverkan:

”I arbetet kring barn/elever i behov av stödinsatser behöver det finnas en bra samverkan mellan för- skola/skola/fritid och socialtjänst, såväl när det gäller det främjande och förebyggande arbetet som när det gäller rutiner för olika insatser.”

Mål finns framtagna för flera pågående samverkansprojekt. Dessa är till exempel:

- Att i samverkan mellan förskola, skola (elevhälsa) och socialtjänst erbjuda vårdnadshavare tidiga samordnade insatser i syfte att barnet ska lyckas med sin skolgång, särskilt fokus på barn med problematisk skolfrånvaro.
- Samordna och utveckla arbetet kring ANDTS (alkohol, narkotika, dopning, tobak och liknande produkter samt spel om pengar) för barn och unga och deras vårdnadshavare.
- Förhindra och förebygga ungdomskriminalitet och rekrytering till kriminella konstellationer samt att tidigt fånga upp barn och unga i riskzon för kriminalitet.

Följa upp resultatet av dessa mål

VIS-gruppen följer upp samverkansprojekten.

Tillse att det utarbetas rutiner för dels hantering av brister i samverkan, dels hantering av samtycke.

Förvaltningen följer de riktlinjer för SIP som finns och nu är reviderade. Där finns rutiner för hur avvikelser ska hanteras och riktlinjer kring hantering av samtycke.

Tillse att ansvarsfördelningen mellan samverkansparterna dokumenteras

VIS-gruppen har definierat befintliga samarbetsformer där syfte med varje enskilt projekt beskrivs och ansvariga tjänstepersoner utses.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att den strukturerade samverkan som sker mellan sektorerna har tydliggjorts sedan den tidpunkt då granskningen

genomfördes. Förvaltningen bedömer att välfärdsnämnden behöver få information om hur arbetet med samverkan fortskrider och rekommenderar att detta förs in i välfärdsnämndens årsplan. Detta gäller strategisk samverkan, specifika samverkansprojekt och den kontinuerliga samverkan som sker mellan sektorerna dagligen utifrån barnens bästa.

Lena Lager
Sektorschef

Päivi Malmsten
Sektorschef

Kommunstyrelsen
Välfärdsnämnden

Datum
2020-05-07

Uppföljning av genomförda granskningar år 2018

Kommunens revisorer beslutade den 4 maj att överlämna ovan rubricerad rapport till kommunstyrelsen och välfärdsnämnden.

Syftet med den uppföljande granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån tidigare identifierade brister och lämnade rekommendationer.

Avseende granskningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet är vår samlade bedömning efter den uppföljande granskningen att kommunstyrelsen inte helt vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån tidigare identifierade brister och lämnade rekommendationer. Merparten av de beslutade åtgärderna har genomförts. Den strategi som beslutades tas fram för hur arbetsmiljömålen kan samlas och bli uppföljnings- och nedbrytbara har ännu inte tagits fram. Vid beslut om åtgärder specificerar inte kommunstyrelsen tidpunkt för färdigställande eller återrapportering av arbetet med beslutade åtgärder, vilket innebär att kommunstyrelsen inte fullt ut säkerställt att bristerna avhjälpas.

Avseende granskningen av samverkan mellan socialtjänst samt förskola respektive grundskola är vår samlade bedömning efter den uppföljande granskningen att kommunstyrelsen ej vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån tidigare identifierade brister och lämnade rekommendationer. Revisionsrapporten har inte behandlats politiskt och inga åtgärder kopplade till granskningen har beslutats under perioden 2018-05 – 2019-12. Verksamheterna har arbetat med de rekommendationer som lämnades vid den tidigare granskningen.

Avseende granskningen av handläggning av ekonomiskt bistånd samt ersättning för anhörigvård är vår samlade bedömning efter den uppföljande granskningen att kommunstyrelsen inte helt vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån tidigare identifierade brister och lämnade rekommendationer. Beslutade åtgärder har genomförts. Samtidigt noterar vi att välfärdsnämnden vid beslut om åtgärder inte specificerat tidpunkt för färdigställande eller återrapportering av arbetet med beslutade åtgärder, vilket innebär att nämnden inte fullt ut säkerställt att bristerna avhjälpas.

Våra samlade bedömningar grundar sig på iakttagelser och bedömningar för respektive revisions-fråga vilka framkommer av rapporten.

Utifrån genomförd granskning lämnas följande rekommendationer:

Kommunstyrelsen och välfärdsnämnden rekommenderas att:

- Säkerställa att genomförda granskningar behandlas politiskt och att beslut om åtgärder fattas vid behov.
- Säkerställa återrapportering kring arbetet med beslutade åtgärder.
- Säkerställa att den beslutade strategin för arbetsmiljöarbetet samt nedbrytbara mål för arbetet tas fram.

I övrigt hänvisas till rapporten.

KOMMUNENS REVISORER



Ingegerd Helén
Ordförande



Marcus Tonell
Vice ordförande

För kännedom till: Kommunfullmäktiges presidium, välfärdsnämndens presidium, kommunstyrelsens presidium, kommundirektör, ekonomichef, sektorschef för socialtjänst, sektorschef för utbildning och kultur, utvecklingschef och kanslichef.

Uppföljning av genomförda granskningar år 2018

Härryda kommun

Amanda Svensson

April 2020



Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1.	Bakgrund	3
1.2.	Syfte	3
1.3.	Revisionskriterier	3
1.4.	Revisionsfrågor	3
1.5.	Avgränsning	3
1.6.	Metod	3
2.	lakttagelser och bedömningar	4
2.1.	Granskning av det systematiska arbetsmiljöarbetet	4
2.1.1.	lakttagelser	4
2.1.2.	Bedömning	6
2.2.	Granskning av samverkan mellan socialtjänst samt förskola respektive grundskola	7
2.2.1.	lakttagelser	7
2.2.2.	Bedömning	9
2.3.	Granskning av handläggning av ekonomiskt bistånd samt ersättning för anhörigvård	9
2.3.1.	lakttagelser	9
2.3.2.	Bedömning	11
3.	Revisionell bedömning	13
4.	Bedömningar utifrån revisionsfrågor	14

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Härryda kommun genomfört en uppföljning av de granskningar som gjordes under 2018. Den uppföljande granskningen syftar till att bedöma *om kommunstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån tidigare identifierade brister och lämnade rekommendationer*. Granskningen omfattar de tre fördjupade granskningar som genomfördes under 2018:

- Granskning av det systematiska arbetsmiljöarbetet
- Granskning av samverkan mellan socialtjänst samt förskola respektive grundskola
- Granskning av handläggning av ekonomiskt bistånd samt ersättning för anhörigvård

Från och med 2019 har välfärdsnämnden ansvar för utbildning, kultur och fritid samt socialtjänst och stöd och hjälp till individer och grupper, varför även välfärdsnämnden berörs i den uppföljande granskningen.

Avseende granskningen av det *systematiska arbetsmiljöarbetet* är vår samlade bedömning efter den uppföljande granskningen att kommunstyrelsen *inte helt vidtagit tillräckliga åtgärder* utifrån tidigare identifierade brister och lämnade rekommendationer. Merparten av de beslutade åtgärderna har genomförts. Den strategi som beslutades tas fram för hur arbetsmiljömålen kan samlas och bli uppföljnings- och nedbrytbara har ännu inte tagits fram. Vid beslut om åtgärder specificerar inte kommunstyrelsen tidpunkt för färdigställande eller återrapportering av arbetet med beslutade åtgärder, vilket innebär att kommunstyrelsen inte fullt ut säkerställt att bristerna avhjälpats.

Avseende granskningen av *samverkan mellan socialtjänst samt förskola respektive grundskola* är vår samlade bedömning efter den uppföljande granskningen att kommunstyrelsen *ej vidtagit tillräckliga åtgärder* utifrån tidigare identifierade brister och lämnade rekommendationer. Revisionsrapporten har inte behandlats politiskt och inga åtgärder kopplade till granskningen har beslutats under perioden 2018-05 – 2019-12. Verksamheterna har arbetat med de rekommendationer som lämnades vid den tidigare granskningen.

Avseende granskningen av *handläggning av ekonomiskt bistånd samt ersättning för anhörigvård* är vår samlade bedömning efter den uppföljande granskningen att kommunstyrelsen *inte helt vidtagit tillräckliga åtgärder* utifrån tidigare identifierade brister och lämnade rekommendationer. Beslutade åtgärder har genomförts. Samtidigt noterar vi att välfärdsnämnden vid beslut om åtgärder inte specificerat tidpunkt för färdigställande eller återrapportering av arbetet med beslutade åtgärder, vilket innebär att nämnden inte fullt ut säkerställt att bristerna avhjälpats.

Våra samlade bedömningar grundar sig på iakttagelser och bedömningar för respektive revisionsfråga vilka framkommer av rapporten.

Rekommendationer

Utifrån granskningens resultat rekommenderar vi kommunstyrelsen och välfärdsnämnden att:

- Säkerställa att genomförda granskningar behandlas politiskt och att beslut om åtgärder fattas vid behov.
- Säkerställa återrapportering kring arbetet med beslutade åtgärder.
- Säkerställa att den beslutade strategin för arbetsmiljöarbetet samt nedbrytbara mål för arbetet tas fram.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

I SKR:s styrdokument God revisionssed i kommunal verksamhet 2018 påtalas vikten av att följa upp de granskningar revisorerna gjort under året. Genom att regelbundet följa upp genomförda granskningar ges svar på om åtgärder med anledning av revisorernas kritik och rekommendationer har tagits i beaktande. Uppföljningen utgör även underlag för att bedöma om det finns anledning till förnyad granskning, och blir därmed en grund för riskanalysen inför kommande års revisionsplanering.

Mot bakgrund av detta har kommunens revisorer beslutat att genomföra en uppföljning av de granskningar som genomfördes under 2018.

1.2. Syfte

Den uppföljande granskningen syftar till att bedöma om kommunstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån tidigare identifierade brister och lämnade rekommendationer.

1.3. Revisionskriterier

- Kommunallag (2017:725)
- God revisionssed, SKR

1.4. Revisionsfrågor

- Vad har åtgärdats av de brister som identifierades i tidigare granskningar?
- Finns brister kvar att åtgärda?

1.5. Avgränsning

Granskningen omfattar kommunstyrelsen och de tre fördjupade granskningar som genomfördes under 2018:

- Granskning av det systematiska arbetsmiljöarbetet
- Granskning av samverkan mellan socialtjänst samt förskola respektive grundskola
- Granskning av handläggning av ekonomiskt bistånd samt ersättning för anhörigvård

Vid tidpunkt för 2018 års granskningar var kommunstyrelsen enda nämnd med verksamhetsansvar i Härryda kommun. Från och med 2019 har välfärdsnämnden ansvar för utbildning, kultur och fritid samt socialtjänst och stöd och hjälp till individer och grupper. Välfärdsnämnden är även kommunens social- och arbetslöshetsnämnd. Från och med 2019 sker således rapportering kring beslutade åtgärder kopplade till två av de tidigare granskningarna till välfärdsnämnden, varför även välfärdsnämnden berörs i den uppföljande granskningen.

1.6. Metod

Granskningen har genomförts genom analys av missivsvar samt andra underlag av relevans, telefonintervjuer med berörda tjänstepersoner samt genomgång av kommunstyrelsens och välfärdsnämndens sammanträdesprotokoll för perioden 2018-05 – 2019-12 respektive 2019-01 – 2019-12. Sammanlagt har sex personer intervjuats inom ramen för den uppföljande granskningen.

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

2. Iakttagelser och bedömningar

I detta kapitel redovisas de iakttagelser och bedömningar som gjorts inom ramen för den uppföljande granskningen. Iakttagelserna presenteras utifrån respektive granskning som följts upp och inleds med en sammanfattning av den tidigare granskningen. Efter att iakttagelserna i den uppföljande granskningen presenterats, avslutas varje avsnitt med en sammanfattande bedömning av den uppföljande granskningens två revisionsfrågor "Vad har åtgärdats av de brister som identifierades i tidigare granskning?" och "Finns brister kvar att åtgärda?".

2.1. Granskning av det systematiska arbetsmiljöarbetet

2.1.1. Iakttagelser

Den tidigare granskningen

Granskningen av det systematiska kvalitetsarbetet som genomfördes 2018 syftade till att bedöma om kommunstyrelsen säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt arbetsmiljöarbete.

Den sammanfattande bedömningen var att kommunstyrelsen i huvudsak har säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt arbetsmiljöarbete. Merparten av den dokumentation som krävs enligt lag och föreskrifter finns på plats och det pågår ett aktivt arbete med att vidta åtgärder för att stärka arbetsmiljön. Samtidigt konstaterades att det saknas en helhetsbild avseende hur arbetsmiljöarbetet ska bedrivas, att det inte finns en samlad styrning kring vad som ska göras inom det systematiska arbetsmiljöarbetet, samt hur det ska följas upp att det görs.

Följande rekommendationer lämnades till kommunstyrelsen:

- Säkerställa att det finns en strategi för hur arbetsmiljöarbetet, inklusive mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, ska utarbetas och förankras i verksamheterna samt hur måluppfyllelsen ska följas upp.
- Utveckla en struktur för att säkerställa att uppgiftsfördelningen är känd bland chefer och efterlevs.
- Säkerställa att en helhetsanalys görs av potentiella risker i arbetsmiljön, det vill säga inte bara utifrån skyddsron, utan även utifrån exempelvis risker i den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.
- Säkerställa att det finns dokumenterade övergripande rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet som tydliggör när, hur och av vem det systematiska arbetsmiljöarbetet ska genomföras.
- Tillse att systematiken i arbetsmiljöarbetet följs upp, exempelvis med utgångspunkt i Arbetsmiljöverkets föreskrifter.

Den uppföljande granskningen

Kommunens revisorer beslutade 2018-05-07 att överlämna revisionsrapporten avseende granskning av det systematiska arbetsmiljöarbetet till kommunstyrelsen. Revisorerna önskade svar på vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av rapporten senast 2018-09-01.

Vid sammanträde 2018-09-24 § 361 noterar kommunstyrelsen sektorns yttrande över revisionsrapporten och godkänner av förvaltningen redovisade åtgärder. Från personalfunktionen föreligger skrivelse daterad 2018-06-28. Ekonomiutskottet behandlade ärendet 2018-09-04. De åtgärder som presenteras är åtgärder som planeras att genomföras. Tidpunkt för färdigställande eller återrapportering om arbetet med beslutade åtgärder specificeras inte i kommunstyrelsens beslut eller i sektorns yttrande som utgör underlag för beslutet.

De åtgärder som beslutades av kommunstyrelsen 2018-09-24 § 361 följer de rekommendationer som gavs av revisionen och var följande¹:

- *Ta fram en strategi* för hur de arbetsmiljömål som finns i till exempel arbetsmiljöpolicyn och det personalpolitiska programmet kan samlas, bli mer uppföljningsbara och möjliga att bryta ner på enhetsnivå.
- *Ge information till nytillträdande chefer om delegeringen av arbetsmiljöuppgifter* redan vid den introduktion som ges av personalfunktionen; personalfunktionen kommer gå igenom de underskrivna blanketter som finns hos respektive administrativ chef för att se om någon av förvaltningens chefer inte mottagit delegeringen av arbetsmiljöuppgifter skriftligt; alla chefer kommer kontinuerligt få information om delegering av arbetsmiljöuppgifter och det ansvar som åligger dem.
- *Införa en psykosocial skydds rond samt ta fram ett material* i form av till exempel en checklista som kan användas vid APT för att under ett friare forum fånga upp risker i den psykosociala och organisatoriska arbetsmiljön. Identifierade risker ska lyftas över i en handlingsplan. Varje sektor kommer i sektorsråd att följa upp att skydds ronderna genomförs och vad som uppkommit i densamma, samt vilka åtgärder som ska vidtas för att komma tillrätta med eventuella risker.
- Förvaltningen ska samla de olika delarna i det systematiska arbetsmiljöarbetet i en *övergripande rutin/årshjul* för att underlätta för cheferna på olika nivåer i organisationen att själva bryta ner arbetet på sektors-, verksamhet- och enhetsnivå.
- *Uppföljningen* av det systematiska arbetsmiljöarbetet ska förtydligas genom kontinuerlig information om uppgiftsfördelning, samt genom det årshjul som förtydligar vilka delar som ingår i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Uppföljningen av arbetet kommer utökas genom att det vartannat år kommer att genomföras en psykosocial och organisatorisk skydds rond som komplement till medarbetarenkäten. Denna skydds rond kommer att vara av enklare karaktär och ska genomföras inom ramen för APT.

Arbetet med att *ta fram en strategi* för hur arbetsmiljömålen kan samlas, bli uppföljningsbara och nedbrytbara till enhetsnivå specificeras i 2019 och 2020 års sektorsplan för personalfunktionen². Intervjuade uppger att arbetet med strategin inte är klart, och att det kommer få ett större fokus under 2020. Vidare påtalas att mål för arbetsmiljöarbetet redan finns i flertalet dokument som till exempel i kommunens arbetsmiljöpolicyn, det personalpolitiska programmet och planen för lika rättigheter och möjligheter, men att målen behöver samlas samt bli uppföljningsbara på ett tydligt sätt. Arbetet uppges även innebära att kommunicera vikten av att bryta ned målen till enhetsnivå, så att de är uppföljningsbara där arbetet utförs.

I intervju framkommer att alla *nyanställda chefer får en introduktion* inom personalområdet från sin personalspecialist. I introduktionen är delegering av arbetsmiljöuppgifter en av de viktigaste delarna. Nya chefer bokas även in på arbetsmiljöutbildning i vilken det ingår information om delegering av arbetsmiljöuppgifter, vad det innebär och även vad returnering av arbetsmiljöuppgifter innebär och hur det går till. Arbetsmiljöutbildningen genomförs under den nya chefens första månader. Vidare har personalfunktionen gått igenom samtliga delegationsbeslut, uppmärksammat sektorchef på om delegation saknas och tydligt informerat sektorerna om att alla underskrivna delegationer ska förvaras hos respektive sektors administrativa chef. Personalfunktionen följer även löpande upp vilka chefer som har gått arbetsmiljöutbildningen och vilka som eventuellt inte har uppfyllt kraven. Intervjuade uppger även att kommunstyrelsens ledamöter samt kommunens ledningsgrupp får en något komprimerad version av arbetsmiljöutbildningen.

Det år, vartannat år, som arbetsgivaren inte genomför någon medarbetarenkät genomför sektorn för utbildning och kultur en så kallad OSA-enkät inom hela sektorn för att mäta den *organisatoriska*

¹ För fullständiga åtgärdsbeskrivningar, se sektorns yttrande över revisionens rapport "Granskning av det systematiska arbetsmiljöarbetet". Yttrande daterat 2018-06-28.

² Sektorsplaner är dokument som inte behandlas politiskt.

och sociala arbetsmiljön. Enkäten genomförs enhet för enhet, och samtliga månadsavlönade medarbetare och chefer inom sektorn får enkäten. Enkäten och metoden har arbetats fram i samverkan mellan arbetsgivaren och facken, och omfattar nio områden: arbetsorganisation, arbetsbelastning och krav, handlingsutrymme och kontroll, ledarskap, stöd, kunskaper och utveckling, återhämtning, säkerhet och hälsa, samt viktiga friskfaktorer. När undersökningen är genomförd använder verksamheten sig av resultatet för att arbeta fram sex utvalda områden att arbeta vidare med inom arbetsmiljön. Chef och medarbetare på enheterna ska gemensamt välja ut tre områden som de vill förbättra, och tre områden där de fått ett högt resultat och diskutera sig fram till hur de ska arbeta för att bibehålla det goda resultatet. Stödmaterial finns för arbetet, och mall för handlingsplaner finns framtagen. I samverkan med fackförbund analyseras sedan resultatet av enkäterna på sektorsrådsnivå, och gemensamma mönster identifieras som sedan arbetas vidare med på sektors-, alternativt verksamhetsnivå.

Intervjuade uppger att förvaltningen har valt att använda sektorn för utbildning och kultur som pilotsektor i arbetet med enkäten som psykosocial och organisatorisk skyddsronddå det är den största sektorn i kommunen och består av mer än 50 % av kommunens medarbetare. Socialtjänsten som är en tredjedel av kommunens anställda har sedan flera år tillbaka använt sig av SKR:s HME-enkäten (Hållbart Medarbetarengagemang) även det år medarbetarenkäten genomförs, och uppger tycka att det fungerar bra. Intervjuade uppger att förvaltningen kommer att arbeta vidare med psykosocial och organisatorisk skyddsronddå så att det införlivas även i de mindre sektorerna under 2020.

I kommunen finns ett personalpolitiskt program som är ett led i arbetet med social och organisatorisk arbetsmiljö. För att bidra till samtal om bland annat psykosocial och organisatorisk arbetsmiljö har *material i form av en kortlek* tagits fram baserad på programmet. Kortleken är tänkt att användas på APT-möten för att underlätta samtal om den här typen av frågor. Två kortlekar har tagits fram, där en vänder sig till medarbetargrupper och en till ledningsgrupper. Arbetet med att stötta cheferna i hur de kan arbeta med frågorna med kortleken som stöd uppges fortsätta under 2020.

Personalfunktionen har under 2019 arbetat fram ett *årshjul* för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Intervjuade uppger att hjulet inte lanserats i organisationen ännu, då det ska göras vissa mindre justeringar och även kopplas till berörda dokument för att bli ett så bra stöd som möjligt. Hjulet ska lanseras under våren 2020.

Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet görs genom uppföljning av medarbetarenkäten samt den nyligen införda OSA-enkäten och det efterföljande arbetet med handlingsplaner, och ska även tydliggöras genom implementeringen av årshjulet. Intervjuade uppger att uppföljning bland annat sker på APT-möten, och att kortleken som är kopplad till det personalpolitiska programmet fungerar som ett viktigt stöd i uppföljningen. Uppföljning görs också genom den kontinuerliga informationen om uppgiftsfördelning och säkerställandet av nya chefers medverkan på arbetsmiljöutbildningen. Vidare uppges att den strategi som ska tas fram med nedbrytbara mål kommer att tydliggöra uppföljningen ytterligare.

Som nämndes ovan fastslogs inte tidpunkt för uppföljning och återsrapportering av åtgärderna till kommunstyrelsen vid beslut om åtgärder. Intervjuade uppger att specifik återsrapportering av arbetet kopplat till den tidigare granskningen inte efterfrågats, men att personalfunktionens löpande rapportering av arbetsmiljöarbetet till ekonomiutskottet samt kommunstyrelsen gör att politiken hålls uppdaterad om det arbete som görs inom det systematiska arbetsmiljöarbetet. Som exempel uppges att resultat av medarbetarenkäten presenteras detaljerat för kommunstyrelsens ekonomiutskott.

2.1.2. *Bedömning*

Revisionsfråga 1: Vad har åtgärdats av de brister som identifierades i tidigare granskningar?

Kommunstyrelsen beslutade vid sammanträde 2018-09-24 om åtgärder kopplade till revisionsrapporten om det systematiska arbetsmiljöarbetet. Förvaltningen har arbetat och arbetar fortsatt med de beslutade åtgärderna.

Nyanställda chefer får en introduktion inom personalområdet, i vilken information om delegering av arbetsmiljöuppgifter ingår. Nya chefer genomför en arbetsmiljöutbildning, och personalfunktionen följer löpande upp vilka chefer som gått utbildningen. Personalfunktionen går även igenom delegationsbeslut och uppmärksammat sektorchef på om delegation saknas. En enkät för att mäta den organisatoriska och sociala arbetsmiljön har införts i kommunens största sektor som en psykosocial och organisatorisk skyddsron, som komplement till den kommunövergripande medarbetarenkäten som genomförs vartannat år. Den näst största sektorn i kommunen genomför sedan tidigare förutom medarbetarenkäten en enkät om hållbart medarbetarengagemang. Som stöd för uppföljning av skyddsronen har ett material i form av en kortlek tagits fram. Kortleken finns i två versioner, en för medarbetargrupper och en till ledningsgrupper, och ska användas på APT-möten. Det systematiska arbetsmiljöarbetet följs upp genom uppföljning av de enkäter som genomförs, samt genom det efterföljande arbetet med handlingsplaner. Uppföljningen ska ytterligare tydliggöras genom det årshjul som nyligen tagits fram för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Årshjulet ska lanseras i organisation under våren 2020. Vidare ska uppföljningen tydliggöras ytterligare genom den strategi som ska tas fram med uppföljnings- och nedbrytbara mål.

Löpande rapportering kring det systematiska arbetsmiljöarbetet görs främst till ekonomiutskottet men även till kommunstyrelsen.

Revisionsfråga 2: Finns brister kvar att åtgärda?

Den uppföljande granskningen visar att den strategi som beslutades tas fram för hur arbetsmiljömålen kan samlas, bli uppföljningsbara och nedbrytbara till enhetsnivå ännu inte tagits fram. Årshjulet för det systematiska kvalitetsarbetet har tagits fram men har vid tidpunkt för genomförandet av den uppföljande granskningen inte implementerats. Hjulet ska implementeras under våren 2020.

Uppföljning görs genom uppföljning av och arbetet med bland annat enkäter och säkerställandet av nya chefers medverkan på arbetsmiljöutbildningen. Samtidigt har strategin med uppföljnings- och nedbrytbara mål ännu inte tagits fram, vilket gör att arbete kvarstår gällande förtydligande av uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Vi noterar vidare att kommunstyrelsen vid beslut om åtgärder inte specificerat tidpunkt för färdigställande eller återrapportering av arbetet med beslutade åtgärder, vilket innebär att kommunstyrelsen inte fullt ut säkerställt att bristerna avhjälpats.

2.2. Granskning av samverkan mellan socialtjänst samt förskola respektive grundskola

2.2.1. Iakttagelser

Den tidigare granskningen

Granskningen av samverkan mellan socialtjänst samt förskola respektive grundskola som genomfördes 2018 syftade till att bedöma om kommunstyrelsen säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning av samverkan mellan sektorn för socialtjänst samt sektorn för utbildning och kultur avseende barn och ungdomar som far eller riskerar att fara illa.

Den sammanfattande bedömningen var att kommunstyrelsen i huvudsak tillsett en tillräcklig styrning av arbetet med barn och unga som far eller riskerar att fara illa. Samtidigt bedömdes att kommunstyrelsen kan utveckla sin styrning och uppföljning av *samverkan* kring denna målgrupp.

Följande rekommendationer lämnades till kommunstyrelsen:

- Tillse att det formuleras mål för samverkan i enlighet med Socialstyrelsens vägledning.
- Följa upp resultatet av dessa mål.
- Tillse att det utarbetas rutiner för dels hantering av brister i samverkan, dels hantering av samtycke.

- Tillse att ansvarsfördelningen mellan samverkansparterna dokumenteras.

Vid tidpunkt för granskningen var kommunstyrelsen enda nämnd med verksamhetsansvar i Här-ryda kommun. Från och med 2019 har välfärdsnämnden ansvar för utbildning, kultur och fritid samt socialtjänst och stöd och hjälp till individer och grupper. Välfärdsnämnden är även kommunens social- och arbetslöshetsnämnd. Från och med 2019 sker således rapportering kring beslutade åtgärder kopplade till den tidigare granskningen till välfärdsnämnden.

Den uppföljande granskningen

Kommunens revisorer beslutade 2018-06-11 att överlämna revisionsrapporten avseende granskning av samverkan mellan socialtjänst samt förskola respektive grundskola till kommunstyrelsen. Revisorerna önskade svar på vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av rapporten senast 2018-11-01.

I genomgång av kommunstyrelsens sammanträdesprotokoll för perioden 2018-05 – 2019-12 samt välfärdsnämndens sammanträdesprotokoll för perioden 2019-01 – 2019-12 kan inte ses att revisionsrapporten behandlats av politiken eller att åtgärder kopplade till granskningen beslutats. Att revisionsrapporten inte har behandlats politiskt bekräftas av tjänstepersoner. Det bekräftas också att inga åtgärder kopplade till granskningen har beslutats av kommunstyrelsen eller välfärdsnämnden.

I intervjuer framkommer att verksamheterna använt den tidigare revisionsrapporten som underlag för arbetet kring samverkan. Som exempel lyfts bland annat ett omtag om VIS-gruppens (Verksamhetschefer i Samverkan) arbete. VIS-gruppen har i uppdrag att leda det övergripande arbetet med samverkan för barn och unga, och ansvarar för att samverkansarbetet är funktionellt organiserat och utvecklas i takt med nya eller förändrade behov, samt för att följa upp och utvärdera pågående gemensamma verksamheter och ge förslag på eventuella förändringar. Sektorscheferna för utbildning och kultur och socialtjänst har det yttersta ansvaret för att samverkan mellan sektorerna fungerar. Ansvaret för de aktuella samverkansformerna är fördelade på de olika verksamhetscheferna som medverkar i gruppen. Gruppen träffas en gång per månad, och är ett forum där det ges utrymme att bland annat diskutera de olika professionernas roller, ansvarsområden och hur samverkan ska fungera. Gruppen uppges också vara ett bra sätt att kunna lyfta och diskutera eventuella svårigheter, brister eller funderingar kring samverkan. Sektorscheferna medverkar sista halvtimmen på varje möte. I intervjuer ges exempel på ytterligare forum för samverkan, bland annat BUMSS-projektet³, SSPF⁴ och NOSAM⁵.

I material kring flera pågående samarbetsprojekt som revisionen tagit del av finns ansvarsfördelning dokumenterad. Ytterligare ansvarsfördelningar för respektive verksamhet framhålls av intervjuade tydliggöras av lagstiftning. För att ytterligare öka förståelsen för varandras arbete och skapa förutsättningar för samverkan har det under hösten 2019 genomförts SIP-utbildningar⁶ där personal från socialtjänst och skola har medverkat. Utbildningarna uppges ska följas upp våren 2020.

Intervjuade uppger vidare att tydliga mål för själva samverkan i enlighet med Socialstyrelsens vägledning inte tagits fram. Samtidigt lyfts att det finns mål för respektive samverkansprojekt, till exempel i den lokala handlingsplanen för psykisk hälsa 2019-2020⁷, uppdragsbeskrivning gällande att säkra placerade barns skolgång⁸ samt handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck⁹.

³ BUMSS är samverkan mellan barn- och ungdomsmottagningar, skola och socialtjänst. Det är ett socialt investeringsprojekt som delvis finansieras av Västra Götalandsregionen.

⁴ SSPF är samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritidsverksamhet.

⁵ NOSAM står för närområdessamverkan och är ett samverkansorgan mellan regionens hälso- och sjukvård, kommunal vård och omsorg, socialtjänst samt skola.

⁶ SIP (Samordnad Individuell Plan). SIP-möten anordnas för att kunna samordna insatser från olika verksamheter, och tydliggöra de olika verksamheternas ansvar.

⁷ Dokumentet är daterat 2018-11-05

⁸ Kommunfullmäktige beslutade 2019-04-25 § 75 att till välfärdsnämnden remittera motion om framtagande av modell för arbetet med familjehemsplacerade barn inom skolan.

⁹ Vid tidpunkt för den uppföljande granskningen är handlingsplanen ännu ej politiskt antagen.

Arbetet med att ta gemensamma handlingsplaner var ett av kommunfullmäktiges politiska uppdrag till förvaltningen 2019, för att generera "positiva samverkansmöjligheter mellan olika sektorer". Arbetet med handlingsplanerna har utgått från VIS-gruppen. Att ha mål för respektive projekt uppges av de intervjuade fungera bra, och det poängteras också att det finns mål för samverkan i de externa samverkansprojekten, till exempel Västbus¹⁰.

Inför 2020 har en årsplan för rapportering till välfärdsnämnden tagits fram av VIS-gruppen, med syfte att skapa bättre förutsättningar för välfärdsnämndens uppföljning av VIS-gruppens arbete och av de projekt som genomförs i samverkan. Intervjuade uppger att återslag till nämnden kring samverkansprojekt under 2019 varit knapphändig, men att uppdatering om arbetet med fältsekreterare efterfrågats av nämnden och presenterats.

2.2.2. Bedömning

Revisionsfråga 1: Vad har åtgärdats av de brister som identifierades i tidigare granskningar?

Revisionsrapporten om samverkan mellan socialtjänst samt förskola respektive grundskola har inte behandlats politiskt. Inga åtgärder kopplade till granskningen har beslutats under perioden 2018-05 – 2019-12.

Samtidigt har verksamheterna arbetat utifrån den genomförda granskningen och bland annat tydliggjort VIS-gruppens arbete som hanterar samverkansfrågor, genomfört SIP-utbildningar för berörda professioner, samt tagit fram gemensamma handlingsplaner för olika arbetsområden. Mål finns framtagna för flera pågående samverkansprojekt, och det finns en nyligen framtagna årsplan för rapportering till välfärdsnämnden år 2020 kring samverkansprojekt och VIS-gruppens arbete. Ansvarsfördelningar finns kopplade till pågående samverkansprojekt och tydliggörs vidare inom VIS-gruppen samt av lagstiftning.

Revisionsfråga 2: Finns brister kvar att åtgärda?

Då den tidigare granskningen inte behandlats politiskt har inte kommunstyrelsen eller välfärdsnämnden beslutat om åtgärder för att säkerställa att de brister som identifierades vid granskningen åtgärdats.

Den uppföljande granskningen visar att mål för samverkan i enlighet med Socialstyrelsens vägledning inte tagits fram. Samtidigt finns mål för respektive samverkansprojekt, vilket bedöms fungera väl.

2.3. Granskning av handläggning av ekonomiskt bistånd samt ersättning för anhörigvård

2.3.1. Iakttagelser

Den tidigare granskningen

Granskningen av handläggning av ekonomiskt bistånd samt ersättning för anhörigvård som genomfördes 2018 syftade till att bedöma om kommunstyrelsen säkerställt en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll av handläggning av ekonomiskt bistånd respektive anhörigbidrag.

Den sammanfattande bedömningen var att kommunstyrelsen inte fullt ut säkerställt en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll av handläggning av *ekonomiskt bistånd*. Bedömningen avseende *anhörigbidrag* var att kommunstyrelsen i stort säkerställt en ändamålsenlig handläggning, men inte fullt ut säkerställt uppföljning och kontroll av handläggningen av anhörigbidrag.

Följande rekommendationer lämnades till kommunstyrelsen:

¹⁰ Västbus är en förkortning av barn- och ungasamverkan i Västra Götaland och är en överenskommelse om samverkan mellan hälso- och sjukvården och kommunerna i Västra Götalandsregionen. Målgruppen är barn och unga upp till 20 år med sammansatt psykisk, psykiatrisk och social problematik som behöver tvärprofessionell kompetens från olika verksamheter.

Handläggning av ekonomiskt bistånd

- Säkerställa att delegationsordningen förtydligas.
- Tillse att den interna kontrollen är tillräcklig och dokumenteras.
- Tillse att handläggningen följer beslutade rutiner kring exempelvis arbetsplaner.

Handläggning av anhörigbidrag

- Tillse att den interna kontrollen är tillräcklig och dokumenteras.
- Tillse att verksamheten kring anhörigbidrag följs upp.

Som nämndes ovan så var vid tidpunkt för granskningen kommunstyrelsen enda nämnd med verksamhetsansvar i Härryda kommun. Från och med 2019 har välfärdsnämnden ansvar för utbildning, kultur och fritid samt socialtjänst och stöd och hjälp till individer och grupper. Välfärdsnämnden är även kommunens social- och arbetslöshetsnämnd. Från och med 2019 sker således rapportering kring beslutade åtgärder kopplade till den tidigare granskningen till välfärdsnämnden.

Den uppföljande granskningen

Kommunens revisorer beslutade 2018-10-01 att överlämna revisionsrapporten avseende granskning av handläggning av ekonomiskt bistånd samt ersättning för anhörigvård till kommunstyrelsen. Revisorerna önskade svar på vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av rapporten senast 2019-02-01.

Vid sammanträde 2019-03-13 § 62 noterar välfärdsnämnden som från och med 2019 är ansvarig för berörd verksamhet förvaltningens yttrande över revisionsrapporten och godkänner av förvaltningen redovisade åtgärder. Från sektorn för socialtjänst föreligger skrivelse samt förslag till yttrande daterat 2019-02-20. Ärendet behandlades i ekonomiutskottet 2019-02-21. Merparten av de åtgärder som presenteras är vid tillfället för rapporteringen genomförda. Tidpunkt för färdigställande eller återrapportering om arbetet med de beslutade åtgärder som ännu ej genomförts specificeras inte i välfärdsnämndens beslut eller i sektorns yttrande som utgör underlag för beslutet.

De åtgärder som beslutades av välfärdsnämnden 2019-03-13 § 62 följer de rekommendationer som gavs av revisionen och var följande:¹¹

- En översyn av *delegationsordningen* genomfördes under 2018 varvid delegationsordningen för handläggning av ekonomiskt bistånd förtydligades. Delegationsordningen antogs av välfärdsnämnden 2019-01-02 § 4.
- Kommunfullmäktige fastställde gällande reglemente för intern kontroll 2018-12-17 § 213. I detta framgår att *välfärdsnämnden ansvarar för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde*. Sektorn för socialtjänst kommer under 2019 att arbeta fram förslag till kommunstyrelsen på lämpliga punkter till planen för intern kontroll 2020 gällande handläggning av ekonomiskt bistånd samt ersättning för anhörigvård. För handläggning av ekonomiskt bistånd kommer egenkontrollen justeras under 2019 i samband med att e-tjänst för ansökan införs. Egenkontrollen kan därför i huvudsak bestå av processgranskning och kontroll av efterlevnad av rutiner.
- Gällande arbetsplaner så har *rutiner och processer* justerats. Varje enhetschef inom socialtjänsten ska under 2019 tillsammans med medarbetarna arbeta fram en enhetsplan i syfte att säkerställa att enhetens grunduppdrag utförs. I enhetsplanen för försörjningsstöd tydliggörs att uppföljning av rutiner ska ske på metodmöte samt vid veckovisa möten med varje enskild socialsekreterare.
- Rutinen för *uppföljning av anhörigbidrag* har uppdaterats. Beslut om anhörigbidrag följs numera upp varje gång det blir en förändring av övriga insatser som personen har. Får personen exempelvis mer hemtjänst så påverkar det nivån på anhörigbidraget.

¹¹ För fullständiga åtgärdsbeskrivningar, se förvaltningens yttrande över revisionens rapport "Granskning av handläggning av ekonomiskt bistånd samt ersättning för anhörigvård". Yttrande daterat 2019-02-20.

Tre ytterligare åtgärder beslutades att vidtas med anledning av revisionsrapporten:

- Under 2019 kommer sektorn *revidera gällande rutindokument* för såväl handläggning som uppföljning av ekonomiskt bistånd och anhörigstöd.
- *Fortlöpande utveckling av egenkontroller* för att säkerställa kvalitet och rättssäkerhet kan skapa underlag till förslag på intern kontroll för 2020 gällande handläggning av ekonomiskt bistånd samt ersättning för anhörigvård.
- *Delegationsordningen kommer att kommuniceras* med medarbetare och ansvar och mandat tydliggörs.

Revisionen har inom ramen för den uppföljande granskningen mottagit dokumentation avseende de åtgärder som vid tidpunkt för beslut om åtgärder redan genomförts.

I välfärdsnämndens plan för *intern kontroll* 2019 såväl som 2020 finns för sektorn för socialtjänst en kontroll kopplad till handläggning av ekonomiskt bistånd samt ersättning för anhörigvård. Dokumenterad beskrivning av kontrollen finns framtagna.

Under 2019 har enhetschefer inom sektorn för socialtjänst tagit fram *enhetsplaner* för att tydliggöra enhetens uppdrag. I intervju framkommer att enhetsplanerna görs i det digitala uppföljningssystemet Stratsys, vilket möjliggör för verksamhetschefer och sektorschef att ta del av planerna samt säkerställa att planerna tagits fram. Enhetsplanerna ska fungera som levande dokument som kan användas på enheterna. Revisionen har tagit del av exempel på enhetsplaner.

Rutindokument avseende handläggning samt uppföljning av ekonomiskt bistånd och anhörigstöd har uppdaterats och uppges i intervju vara implementerade i verksamheterna och fungera bra.

I intervju uppges att fortlöpande *egenkontroller* utförs, till exempel genom att respektive enhet genomför riskanalyser avseende grunduppdraget. Ett utvecklingsarbete pågår kring hur processkartläggningar ska användas för att utveckla arbetet ytterligare.

Den reviderade *delegationsordningen* uppges i intervju ha kommunicerats med medarbetare vid olika typer av möten.

I intervju framhålls vidare att rekommendationerna från den tidigare genomförda granskningen mottogs väl av verksamheten, och att åtgärderna varit relativt enkla att genomföra. Åtgärderna påtalas också ha bidragit till att ytterligare tydliggöra verksamhetens arbete.

Som nämndes ovan fastslogs inte tidpunkt för uppföljning och återrapportering av åtgärderna till välfärdsnämnden vid beslut om åtgärder. Intervjuade uppges att specifik återrapportering av arbetet kopplat till den tidigare granskningen inte efterfrågats, men i och med att nämnden antagit den reviderade delegationsordningen och beslutat om internkontrollplan så har genomförda åtgärder framkommit. Intervjuade uppges vidare att rapportering till nämnden bland annat görs av olika projekt, och att arbetet kring ekonomiskt bistånd och anhörigbidrag då ofta berörs.

2.3.2. Bedömning

Revisionsfråga 1: Vad har åtgärdats av de brister som identifierades i tidigare granskningar?

Välfärdsnämnden godkände vid sammanträde 2019-03-13 genomförda åtgärder samt beslutade om kommande åtgärder kopplade till revisionsrapporten om handläggning av ekonomiskt bistånd samt ersättning för anhörigvård. Förvaltningen har arbetat och arbetar med de beslutade åtgärderna.

Delegationsordningen har förtydligats och den reviderade versionen har antagits av välfärdsnämnden. Kommunfullmäktige antog reglemente för intern kontroll 2018-12-17 där det framgår att välfärdsnämnden ansvarar för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde. I internkontrollplaner finns kontroller kopplade till verksamheterna inom sektorn för socialtjänst, och beskrivning

av kontrollerna finns dokumenterade. Rutindokument för handläggning samt uppföljning av ekonomiskt bistånd och anhörigbidrag har uppdaterats.

Revisionsfråga 2: Finns brister kvar att åtgärda?

Utifrån rekommendationer från tidigare genomförd granskning bedöms att det inte finns några brister kvar att åtgärda. Vi noterar samtidigt att välfärdsnämnden vid beslut om åtgärder inte specificerat tidpunkt för färdigställande eller återrapporering av arbetet med beslutade åtgärder, vilket innebär att nämnden inte fullt ut säkerställt att bristerna avhjälpes.

3. Revisionell bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Härryda kommun genomfört en uppföljning av de granskningar som gjordes under 2018. Den uppföljande granskningen syftar till att bedöma *om kommunstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån tidigare identifierade brister och lämnade rekommendationer*. Granskningen omfattar de tre fördjupade granskningar som genomfördes under 2018:

- Granskning av det systematiska arbetsmiljöarbetet
- Granskning av samverkan mellan socialtjänst samt förskola respektive grundskola
- Granskning av handläggning av ekonomiskt bistånd samt ersättning för anhörigvård

Från och med 2019 har välfärdsnämnden ansvar för utbildning, kultur och fritid samt socialtjänst och stöd och hjälp till individer och grupper, varför även välfärdsnämnden berörs i den uppföljande granskningen.

Avseende granskningen av det *systematiska arbetsmiljöarbetet* är vår samlade bedömning efter den uppföljande granskningen att kommunstyrelsen *inte helt vidtagit tillräckliga åtgärder* utifrån tidigare identifierade brister och lämnade rekommendationer. Merparten av de beslutade åtgärderna har genomförts. Den strategi som beslutades tas fram för hur arbetsmiljömålen kan samlas och bli uppföljnings- och nedbrytbara har ännu inte tagits fram. Vid beslut om åtgärder specificerar inte kommunstyrelsen tidpunkt för färdigställande eller återrapportering av arbetet med beslutade åtgärder, vilket innebär att kommunstyrelsen inte fullt ut säkerställt att bristerna avhjälpats.

Avseende granskningen av *samverkan mellan socialtjänst samt förskola respektive grundskola* är vår samlade bedömning efter den uppföljande granskningen att kommunstyrelsen *ej vidtagit tillräckliga åtgärder* utifrån tidigare identifierade brister och lämnade rekommendationer. Revisionsrapporten har inte behandlats politiskt och inga åtgärder kopplade till granskningen har beslutats under perioden 2018-05 – 2019-12. Verksamheterna har arbetat med de rekommendationer som lämnades vid den tidigare granskningen.

Avseende granskningen av *handläggning av ekonomiskt bistånd samt ersättning för anhörigvård* är vår samlade bedömning efter den uppföljande granskningen att kommunstyrelsen *inte helt vidtagit tillräckliga åtgärder* utifrån tidigare identifierade brister och lämnade rekommendationer. Beslutade åtgärder har genomförts. Samtidigt noterar vi att välfärdsnämnden vid beslut om åtgärder inte specificerat tidpunkt för färdigställande eller återrapportering av arbetet med beslutade åtgärder, vilket innebär att nämnden inte fullt ut säkerställt att bristerna avhjälpats.

Våra samlade bedömningar grundar sig på iakttagelser och bedömningar för respektive revisionsfråga vilka framkommer av rapporten.

Rekommendationer

Utifrån granskningens resultat rekommenderar vi kommunstyrelsen och välfärdsnämnden att:

- Säkerställa att genomförda granskningar behandlas politiskt och att beslut om åtgärder fattas vid behov.
- Säkerställa återrapportering kring arbetet med beslutade åtgärder.
- Säkerställa att den beslutade strategin för arbetsmiljöarbetet samt nedbrytbara mål för arbetet tas fram.

4. Bedömningar utifrån revisionsfrågor

I detta kapitel presenteras bedömningar för respektive revisionsfråga. Bedömningarna återfinns även i kapitel 2 "Iakttagelser och bedömningar".

Uppföljning av granskning av det systematiska kvalitetsarbetet

Revisionsfråga 1: Vad har åtgärdats av de brister som identifierades i tidigare granskning?

Kommunstyrelsen beslutade vid sammanträde 2018-09-24 om åtgärder kopplade till revisionsrapporten om det systematiska arbetsmiljöarbetet. Förvaltningen har arbetat och arbetar fortsatt med de beslutade åtgärderna.

Nyanställda chefer får en introduktion inom personalområdet, i vilken information om delegering av arbetsmiljöuppgifter ingår. Nya chefer genomför en arbetsmiljöutbildning, och personalfunktionen följer löpande upp vilka chefer som gått utbildningen. Personalfunktionen går även igenom delegationsbeslut och uppmärksammat sektorchef på om delegation saknas. En enkät för att mäta den organisatoriska och sociala arbetsmiljön har införts i kommunens största sektor som en psykosocial och organisatorisk skyddsron, som komplement till den kommunövergripande medarbetarenkäten som genomförs vartannat år. Den näst största sektorn i kommunen genomför sedan tidigare förutom medarbetarenkäten en enkät om hållbart medarbetarengagemang. Som stöd för uppföljning av skyddsronen har ett material i form av en kortlek tagits fram. Kortleken finns i två versioner, en för medarbetargrupper och en till ledningsgrupper, och ska användas på APT-möten. Det systematiska arbetsmiljöarbetet följs upp genom uppföljning av de enkäter som genomförs, samt genom det efterföljande arbetet med handlingsplaner. Uppföljningen ska ytterligare tydliggöras genom det årshjul som nyligen tagits fram för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Årshjulet ska lanseras i organisation under våren 2020. Vidare ska uppföljningen tydliggöras ytterligare genom den strategi som ska tas fram med uppföljnings- och nedbrytbara mål.

Löpande rapportering kring det systematiska arbetsmiljöarbetet görs främst till ekonomiutskottet men även till kommunstyrelsen.

Revisionsfråga 2: Finns brister kvar att åtgärda?

Den uppföljande granskningen visar att den strategi som beslutades tas fram för hur arbetsmiljömålen kan samlas, bli uppföljningsbara och nedbrytbara till enhetsnivå ännu inte tagits fram. Årshjulet för systematiska kvalitetsarbetet har tagits fram men ännu inte implementerats. Hjulet ska implementeras under våren 2020.

Uppföljning görs genom uppföljning av och arbetet med bland annat enkäter och säkerställandet av nya chefers medverkan på arbetsmiljöutbildningen. Samtidigt har strategin med uppföljnings- och nedbrytbara mål ännu inte tagits fram, vilket gör att arbete kvarstår gällande förtydligande av uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Vi noterar vidare att kommunstyrelsen vid beslut om åtgärder inte specificerat tidpunkt för färdigställande eller återrapportering av arbetet med beslutade åtgärder, vilket innebär att kommunstyrelsen inte fullt ut säkerställt att bristerna avhjälpats.

Uppföljning av granskning av samverkan mellan socialtjänst samt förskola respektive grundskola

Revisionsfråga 1: Vad har åtgärdats av de brister som identifierades i tidigare granskning?

Revisionsrapporten om samverkan mellan socialtjänst samt förskola respektive grundskola har inte behandlats politiskt. Inga åtgärder kopplade till granskningen har beslutats under perioden 2018-05 – 2019-12.

Samtidigt har verksamheterna arbetat utifrån den genomförda granskningen och bland annat tydliggjort VIS-gruppens arbete som hanterar samverkansfrågor, genomfört SIP-utbildningar för berörda professioner, samt tagit fram gemensamma handlingsplaner för olika arbetsområden. Mål finns framtagna för flera pågående samverkansprojekt, och det finns en nyligen framtagna årsplan för rapportering till välfärdsnämnden år 2020 kring samverkansprojekt och VIS-gruppens arbete. Ansvarsfördelningar finns kopplade till pågående samverkansprojekt och tydliggörs vidare inom VIS-gruppen samt av lagstiftning.

Revisionsfråga 2: Finns brister kvar att åtgärda?

Då den tidigare granskningen inte behandlats politiskt har inte kommunstyrelsen eller välfärdsnämnden beslutat om åtgärder för att säkerställa att de brister som identifierades vid granskningen åtgärdats.

Den uppföljande granskningen visar att mål för samverkan i enlighet med Socialstyrelsens vägledning inte tagits fram. Samtidigt finns mål för respektive samverkansprojekt, vilket bedöms fungera väl.

Uppföljning av granskning av handläggning av ekonomiskt bistånd samt ersättning för anhörigvård

Revisionsfråga 1: Vad har åtgärdats av de brister som identifierades i tidigare granskning?

Välfärdsnämnden godkände vid sammanträde 2019-03-13 genomförda åtgärder samt beslutade om kommande åtgärder kopplade till revisionsrapporten om handläggning av ekonomiskt bistånd samt ersättning för anhörigvård. Förvaltningen har arbetat och arbetar med de beslutade åtgärderna.

Delegationsordningen har förtydligats och den reviderade versionen har antagits av välfärdsnämnden. Kommunfullmäktige antog reglemente för intern kontroll 2018-12-17 där det framgår att välfärdsnämnden ansvarar för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde. I internkontrollplaner finns kontroller kopplade till verksamheterna inom sektorn för socialtjänst, och beskrivning av kontrollerna finns dokumenterade. Rutindokument för handläggning samt uppföljning av ekonomiskt bistånd och anhörigbidrag har uppdaterats.

Revisionsfråga 2: Finns brister kvar att åtgärda?

Utifrån rekommendationer från tidigare genomförd granskning bedöms att det inte finns några brister kvar att åtgärda. Vi noterar samtidigt att välfärdsnämnden vid beslut om åtgärder inte specificerat tidpunkt för färdigställande eller återrapportering av arbetet med beslutade åtgärder, vilket innebär att nämnden inte fullt ut säkerställt att bristerna avhjälpes.

2020-04-02

Fredrik Carlsson

Uppdragsledare

Amanda Svensson

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Härryda kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2019-12-19. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.